

PM 2017:63 RI (Dnr 110-277/2017)

Värna demokratin mot våldsbejakande extremism (SOU 2016:92)

Remiss från Kulturdepartementet

Remisstid den 24 mars 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Värna demokratin mot våldsbejakande extremism” (SOU 2016:92) hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade den 26 juni 2014 att tillkalla en särskild utredare att i rollen som samordnare förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå när det gäller arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Stockholms stad har fått betänkandet Värna demokratin mot våldsbejakande extremism (SOU 2016:92) på remiss. Remissinstanserna ombeds att särskilt belysa frågan om lämplig myndighet för den nationella samordningen.

I betänkandet beskriver samordnaren den svenska våldsbejakande extremism som består i huvudsak av tre miljöer: den högerextremistiska vit makt-miljön, den vänsterextremistiska autonoma miljön och den islamistiska extremistmiljön. Till det kommer ensamagerande, som inspireras av miljöernas budskap. Anhängare till den våldsbejakande extremism underkänner demokratiska principer och spelregler, vilket utgör ett hot mot grundläggande demokratiska värden. Det finns en oro kring återvändare från krigsskådeplatser som kan hantera vapen och sprängmedel och strida i grupp. Deras tröskel för våld har sänkts och vissa kan vara traumatiserade som en följd av krigets fasor. Denna brottslighet innebär stora risker för samhället och enskilda personer.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser positivt på att det inrättas en samordning för arbetet mot våldsbejakande extremism och att det tydliggörs vad detta ska innebära men anser att valet av myndighet för den nationella samordningen inte är tillräckligt un-

derbyggt. Stadsledningskontoret vill trycka på vikten av att förebyggande arbete avseende våldsbejakande extremism inte blir ett eget stuprör utan en del i det redan pågående förebyggande arbetet som bedrivs lokalt och på andra nivåer.

Mina synpunkter

Den våldsbejakande extremismen påverkar och skadar dagligen vårt demokratiska samhälle. Arbetet mot den våldsbejakande extremismen ska ske genom att de som begår brottsliga handlingar lagförs, men också genom förebyggande åtgärder där kommunerna har en viktig roll. Det är inom välfärden och skolan det främjande och sociala sammanhållningsarbetet sker.

Utredningen ”Värna demokratin mot våldsbejakande extremism” (SOU 2016:92) föreslår att Myndigheten för samhällsskydd och Beredskap (MSB) tar över ansvaret som nationell samordnare. Jag delar stadsledningskontorets bedömning att det förslaget inte är tillräckligt underbyggt i utredningen. Arbetet mot den våldsbejakande extremismen är till mycket stora delar fråga om ett förebyggande arbete där jag menar att det finns anledning att se till fördelarna med att låta Brottsförebyggande rådet (Brå) vara den myndighet där nationell samordning sker. Brå har idag högt förtroende hos medborgare och myndigheter i fråga om brottsförebyggande arbete. Myndighetens arbete vilar på forskningsbaserad grund och har ett brett kontaktnät inom hela samhället. Brå har vidare en god uppfattning om kommuners arbete med lägesbilder och har bland annat tagit fram metodstöd för det arbetet.

Samordnaren föreslår att länsstyrelserna får en roll som länsvisa samordnare gentemot kommunerna. Under förutsättning att den framtida nationella samordningen utför föreslagna arbetsuppgifter, ser över lagstiftning och förutsättningar samt bygger en kunskapsbank kring operativ verksamhet ser jag för Stockholms stads del inget behov av en samordning på regional nivå.

Utöver de förslag som presenteras i utredningen finns frågan om socialtjänstens befintliga möjligheter för att göra insatser för en avhoppare från radikaliserings. Jag delar därför stadsledningskontorets bedömning om behovet av vidare analys av möjligheten att höja precisionen på den lokala kartläggningen genom att se över vilka sekretesshinder som finns för utbyte av information generellt och på individnivå. Detta för att på ett effektivt sätt kunna samverka kring en individs möjlighet att delta i utträdesverksamhet.

En annan fråga att analysera närmare är möjligheten för socialtjänsten att kräva av en individ att medverka i insatser för utträde eller avhoppverksamhet. Om socialtjänsten ska kunna arbeta tillsammans med andra berörda myndigheter och aktörer krävs idag alltid individens samtycke till att informationsöverföring sker, något som sannolikt kan vara svårt att få av individer som är i våldsbejakande extremistmiljöer och inte tror på det samhälle och de samhällsaktörer vi har idag. Jag delar därför stadsledningskontorets bedömning om att insatser och förutsättningar för verksamheten bör ses över och detta behov torde vara samma för alla kommuner och således lämpligt att göra på nationell nivå.

Stockholm har antagit egna riktlinjer mot våldsbejakande extremism år 2016. I det arbetet har staden haft kontakter med den nationella samordnaren och ser ett värde i att det finns en nationell samordning i dessa frågor även framgent. För stadens del utgår vårt arbete ifrån visionen om ett Stockholm för alla där social och demokratisk hållbarhet är två av inriktningsmålen som också ska styra detta arbete.

Målen förpliktigar men ger också inriktningen på var fokus för utvecklingen av Stockholm ska vara fram till år 2040. Målen handlar delvis om att stärka demokratin i staden och ge stockholmare förutsättningar till en god välfärd och jämlika livschanser.

I riktlinjerna för Stockholm stads arbete mot våldsbejakande extremism räknas en rad stadsövergripande insatser upp som ska vidtas i syfte att främja demokratin och förebygga våldsbejakande extremism.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Värna demokratin mot våldsbejakande extremism” (SOU 2016:92) hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 16 mars 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen – en sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut avslås.
2. Därutöver anförts följande som svar på remissen från kulturdepartementet.

Alliansregeringen beslutade den 26 juni 2014 att tillsätta en särskild utredare att i rollen som samordnare förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå när det gäller arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Arbetet mot våldsbejakande extremism är synnerligen angeläget när alltfler radikaliseras samtidigt som flera stridande för terrorgrupper i Mellanöstern nu återvänder till Sverige och Europa.

Av 150 hemvändare har två svenskar varit involverade i terrordåden i Bryssel och Paris. Nästa gång kan det vara Stockholm. Det gäller att kommuner tar sitt ansvar och att staten kan hantera den växande säkerhetsrisk som Sverige utsätts för. Dessvärre verkar majoriteten vara handlingsförlamad i frågan och Socialdemokraterna uppvisar en häpnadsväckande passivitet.

I ärendet framhåller den socialdemokratiskt ledda majoriteten Stockholms riktlinjer för våldsbejakande extremism som en bidragande kraft i det förebyggande arbetet mot extremism och främjandet av demokrati. Dock har arbetet havererat och det är under all kritik att det nu har gått mer än halva mandatperioden utan resultat. Turerna kring hur Stockholms stad ska hantera återvändare har även, minst sagt, varit omfattande. Den första handlingsplanen sågades av såväl experter som Alliansen då återväntande extremister föreslogs få förtur till bostäder och jobb. Därefter inleddes istället ett blocköverskridande arbete, där Alliansen tog ansvar för innehållet. Löften från majoriteten om att ledande experter skulle kopplas in i arbetet och att lokala handlingsplaner skulle presenteras i början av året avgavs av Socialdemokraterna men har inte infriats. Ett avtal tecknades med Försvarshögskolan och ett samarbete

påbörjades. Men det samarbetet, såvitt kan bedömas, avslutades redan i september 2016. Arbetet med de ännu inte färdiga lokala handlingsplanerna har alltså skett utan Försvårshögskolans expertis.

När det gäller arbetet på nationell nivå måste det till förändringar. Det är inte rimligt att ansvarigt statsråd saknar grundläggande kunskaper i frågan och att justitieministern uttrycker att återvändande jihadister inte kan dömas "retroaktivt" när det gäller lagen om förbud mot terrorresor. Det är inte att ta ansvar, utan att skjuta ifrån sig problemet. Återvändare ska lika lite som någon annan i en rättsstat dömas retroaktivt, men ingen ska stå över lagen. Återvändare ska lagföras för misstänkta brottsliga gärningar som var brottsliga vid den tidpunkt då de antas ha begåtts. Misstänkta personer ska utan undantag utredas, lagföras och ställas inför domstol. Kommunala insatser för återanpassning till samhället kan först ske efter det att ett eventuellt fängelsestraff har avtjänats.

Vidare behövs ett förebyggande arbete med skarpa insatser. När det gäller socialtjänstens befintliga möjligheter att genomföra insatser för avhoppare från radikaliserade miljöer måste sekretesshindren rivas. Socialtjänsten behöver både generell och individbaserad information för att kunna avradikalisera personer och förhindra återgång till extremistmiljöer.

I övrigt ställer vi oss positiva till att länsstyrelsen föreslås få en roll som en förlängd arm till den nationella samordnaren. Att länsstyrelsens viktigaste roll föreslås bli att stödja kommunerna i deras arbete med samordning, lägesbilder och handlingsplaner samt ge råd och stöd är bra, dock är det viktigt med kontinuerlig uppföljning. Vi vill också understryka att vi delar utredningens förslag om att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska ta över ansvaret som nationell samordnare.

Slutligen bör det framhållas att säkerhetspolisen i sin rapport pekar på att just återvändarna är ett stort säkerhetshot mot Sverige. Enligt Islamiska staten pågår det ett krig mot väst. IS uppmanar sina anhängare att inte åka till vad de kallar sitt kalifat, utan istället utföra terrorattentat i sina hemländer. Nu har vi en situation där drygt 150 personer har återvänt till Sverige efter att ha krigat för den Islamiska staten, och många lever fritt i samhället. Det är under all kritik att frågan om radikaliserings har mötts av demokratiarbete och olika projekt istället för konkreta insatser med rättsstatens fulla kraft bakom.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Johanna Sjö och Markus Nordström (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I betänkandet beskriver samordnaren den svenska våldsbejakande extremismen som består i huvudsak av tre miljöer: den högerextremistiska vit makt-miljön, den vänsterextremistiska autonoma miljön och den islamistiska extremistmiljön. Till det kommer ensamagerande, som inspireras av miljöernas budskap. Anhängare till den våldsbejakande extremismen underkänner demokratiska principer och spelregler, vilket utgör ett hot mot grundläggande demokratiska värden. Det finns en oro kring återvändare från krigsskådeplatser som kan hantera vapen och sprängmedel och strida i grupp. Deras tröskel för våld har sänkts och vissa kan vara traumatiserade som en följd av krigets fasor. Denna brottslighet innebär stora risker för samhället och enskilda personer.

Stärk demokratin, motverka anslutning och underlätta utträde.

Det framgår i betänkandet att demokratin kan stärkas bland annat genom att Skolverket och Statens medieråd tar fram material för lärare att ha ”svåra” samtal respektive att öka ungas förmåga till källkritik. Forum för levande historia tar fram utbildningsmaterial om demokrati samt om intolerans och rasism i historien och idag. I utredningen framgår också att socialtjänsten och organisationers stöd underlättar enskilda individers utträde från extremistmiljöer. Den nationella samordnarens roll är att i högre grad aktivera en större del av samhällets samlade resurser än enbart brottsbekämpning.

Kommunal samordnare, kommunal lägesbild, kommunal handlingsplan

Utredningen redovisar att samordnaren har besökt nästan samtliga landets kommuner. Dessa besök ligger till grund för samordnarens uppfattning att följande tre förutsättningar måste vara uppfyllda för att ett konkret arbete mot våldsbejakande extremism ska kunna utföras lokalt:

- Kommunal samordnare/kontaktperson
- Kommunal lägesbild
- Kommunal handlingsplan baserad på lägesbild

I utredningen framgår vidare att den kommunala handlingsplanen behöver tas fram av många aktörer gemensamt.

Våldsbejakande extremism – en del av krisberedskapen

Betänkandet påtalar att modellen med samordning, lägesbild och handlingsplan redan tillämpas inom kommunal krisberedskap. Många kommuner har börjat lägga in ett socialt riskperspektiv i sina analyser. En sådan social risk är lokal förekomst av våldsbejakande extremism. Länsstyrelserna har ett ansvar för den länsvisa krisberedskapen och på nationell nivå hanterar Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) krisberedskapen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som nationell samordnare

I betänkandet föreslås MSB som nationell samordnare. Förslaget motiveras av det nationella riskperspektivet och förmågan att samordna på olika nivåer. Några samverkansuppgifter är att:

- Bistå i metodfrågor kring att ta fram lokala lägesbilder och handlingsplaner
- Följa och analysera utvecklingen på området
- Samverka med centrala aktörer för att ordna utbildningar, initiera projekt, ta fram handböcker m.m.
- Initiera och följa forskning och sprida kunskapen till det praktiska arbetet
- Stödja länsstyrelser och kommuner genom vägledning och råd.

Länsstyrelsen som motor

Utredningen pekar på att det viktigaste arbetet görs i kommunerna, men att de är många och har olika förutsättningar. Avståndet till den nationella samordningen kan uppfattas vara långt. Samordnaren föreslår därför att länsstyrelserna får en roll som länsvisa samordnare gentemot kommunerna. De har, enligt utredningen, tät kontakt med och god kunskap om länets kommuner och dessutom ansvar för den länsvisa krisberedskapen. Länsstyrelsens viktigaste roll föreslås bli att stödja kommunerna i deras arbete med samordning, lägesbilder och handlingsplaner samt ge råd och stöd.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på att det inrättas en samordning för arbetet mot våldsbejakande extremism och att det tydliggörs vad detta ska innebära. Stadsledningskontoret kommer inledningsvis att besvara de två frågeställningar Kulturdepartementet lyfter fram i remissmissivet och avslutningsvis redovisa sin syn på anpassning av verksamhet och uppdrag för arbete mot våldsbejakande extremism.

Behov av nationell samordning

Det är stadsledningskontorets uppfattning att det finns ett behov av en nationell samordning i arbetet mot våldsbejakande extremism utifrån vikten av att det finns en fungerande kommunal verksamhet på området. En nationell aktör kan bidra med:

- En sammanhållen bild av problematiken och utmaningarna på området.
- Att bistå i det nationella kunskapshöjande arbetet.
- Att stödja det lokala arbetet.
- Att samlat redovisa till exempel behov för att kunna bedriva verksamhet på området eller särskilda utmaningar.

Det finns ett nationellt ansvar att tydliggöra olika aktörers uppgifter på det aktuella området och säkerställa att de aktörer som ska utföra insatser styrs av ändamålsenlig lagstiftning samt har anpassade insatser och medel att genomföra förväntad verksamhet. Det kan konstateras att efter snart tre år med en nationell samordnare mot våldsbejakande extremism saknas fortfa-

rande en enhetlig tolkning av befintlig lagstiftning och behov av nationell utredning kvarstår för att påvisa vilken aktör som har vilket uppdrag och vad för verksamhet som kan genomföras inom ramen för befintlig lagstiftning. Som exempel kan nämnas att socialtjänstens verksamhet med få undantag är frivillig och bara delvis uppsökande vilket innebär svårigheter i förhållande till individer som är våldsbejakande extremister. Till detta kommer att om socialtjänsten ska kunna arbeta tillsammans med andra berörda myndigheter och aktörer krävs alltid individens samtycke till att informationsöverföring sker, något som sannolikt kan vara svårt att få av individer som är våldsbejakande extremister och inte tror på det samhälle och de samhällsaktörer vi har idag. Det kan diskuteras om socialtjänsten, inom ramen för all den verksamhet som bedrivs, har de verktyg och förutsättningar som krävs för att kunna utföra den verksamhet som förväntas på aktuellt område. Det är stadsledningskontorets uppfattning att insatser och förutsättningar för verksamheten bör ses över och detta behov torde vara samma för alla kommuner och således lämpligt att göra på nationell nivå.

Individsamverkan

På fler ställen i betänkandet nämns att kommunen ska ha verksamhet riktad mot återvändare och att detta ska kopplas ihop med brottsutredning. Stadsledningskontoret kan konstatera att det behövs utveckling av hur detta ska gå till i praktiken. Ett exempel på detta är när och på vilket sätt information ska komma kommunen tillhanda. Dessa och andra liknande frågor behöver utredas utifrån gällande lagstiftning.

Kommunal samordnare

Stadsledningskontoret har förståelse för att alla kommuner ska ha en kontaktperson för arbete mot våldsbejakande extremism, men det behöver tydliggöras från nationell nivå vad som förväntas av denna kontaktperson. Det är stor skillnad på att ha en säkerhetssamordnare som kontaktperson i förhållande till en enhetschef inom socialtjänsten. I Stockholms stad finns en samordnare på övergripande nivå som tillsammans med lokala samordnare arbetar med frågan från flera olika perspektiv.

Handlingsplan och lägesbild

En förutsättning för att kunna sätta in rätt åtgärder vid problem är att ha en lägesbild. Detta gäller oavsett vilket område som avses. Stadsledningskontoret instämmer i att det bör finnas en lokal lägesbild avseende våldsbejakande extremism men anser att den bör vara en del av den lägesbild som kommunen beskriver inom ramen för sin samverkan med polisen. Det ställs höga krav på kommunen att ta fram en handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism. I betänkandet framgår att dessa bör inbegripa identifierade samverkande aktörer och vad de kan bidra med i arbetet. Det är viktigt att olika aktörers ansvar tydliggörs från nationell nivå så att samverkan kan ske samt att förutsättningar för att förenkla detta arbete ges, till exempel genom att införa relevanta brottskoder för att underlätta sammanställning av statistik på området. Det kan också finnas möjlighet att höja precisionen på kartläggningen genom att se över vilka sekretesshinder som finns för utbyte av information generellt och på individnivå.

Skolans roll

Betänkandet tar upp vikten av stärkande demokratiarbete på alla nivåer som den tidigaste insatsen mot våldsbejakande extremism och beskriver som konkret exempel undervisning i medie- och informationskunskap riktad mot barn och ungdomar. Stadsledningskontoret delar betänkandets uppfattning om vikten av tidiga insatser för att stärka demokratin och vill i detta sammanhang särskilt peka på vikten av att skolans uppdrag tydliggörs. Detta bör lämpligtvis ske på nationell nivå för att säkerställa att alla skolor, kommunala som fristående, omfattas. Det pågår och har pågått demokrati-stärkande arbete i skolan i många år och detta arbete behöver kontinuerligt utvecklas.

Samhällets brottsförebyggande arbete

I de delar som avser att motverka inträde i våldsbejakande extremism illustrerar den nationella samordnaren hur man ser på arbetet att värna demokratin mot våldsbejakande extremism med en preventionspyramid för att tydliggöra olika myndigheters ansvar i arbetet. Polismyndigheten har ett uttalat uppdrag att förebygga brott. Stadsledningskontoret vill understryka betydelsen av att de tar aktiv del i arbetet mot att motverka inträde och underlätta utträde. Redan idag finns en mängd olika samverkansarbete i dessa delar runt om i Sverige. Stadsledningskontoret vill här särskilt peka på arbetet med sociala insatsgrupper där socialtjänsten och polisen som huvudaktörer samverkar med andra berörda myndigheter och aktörer utifrån en individs särskilda behov. Sociala insatsgrupper torde vara en av få idag existerande arbetsmetoder som kan fungera vid avhopp från extremismmiljöer.

Extremism är en del i det förebyggande arbetet

Stadsledningskontoret vill i den här delen avslutningsvis trycka på vikten av att förebyggande arbete avseende våldsbejakande extremism inte blir ett eget stuprör utan en del i det redan pågående förebyggande arbetet som bedrivs lokalt och på andra nivåer. Utifrån den kunskap som finns idag kan samma förebyggande insatser användas för att förebygga radikaliserings och extremism som används för att förebygga tex utanförskap, brottslighet och missbruk. Det konstateras i betänkandet att man bör fokusera på den lokala nivån i det förebyggande arbetet och detta ligger väl i linje med hur Stockholms stad redan arbetar.

Vilken myndighet bör tilldelas uppdraget som nationell samordnare

Betänkandet anser att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är den mest lämpade aktören för att ta över den nationella samordningen och lyfter fram länsstyrelsen som motor för den regionala samordningen. Stadsledningskontoret anser att valet av MSB som nationell samordnare inte är tillräckligt underbyggt och ser för egen del inget behov av regional samordning.

Stadsledningskontoret anser att den framtida nationella samordningen skulle kunna vara placerad hos Brottsförebyggande rådet (Brå) då arbetet mot våldsbejakande extremism till största delen handlar om att tänka och agera förebyggande i samverkan. Brå har god kunskap om lokal samverkan och om kommunal verksamhet, särskilt kopplad till brottsförebyggande arbete, vilket är avgörande i dessa frågor.

Att lokal samverkan är en utgångspunkt i det förebyggande arbetet innebär inte att det är mindre viktigt med tidigt demokratistärkande arbete eller att våldsbejakande extremism inte skulle kunna vara en indikator i kommunernas risk- och sårbarhetsanalys, bara att myndigheten som samordnar landets arbete mot våldsbejakande extremism bör ha särskild förankring i det förebyggande arbetet.

Brå har också god uppfattning om kommuners arbete med lägesbilder och har bland annat tagit fram metodstöd för det arbetet. Samtidigt som Brå har en nära koppling till kommuner och lokalt arbete har de som statistikmyndighet en självklar koppling till rättsväsendet vilket är en viktig parameter i det här arbetet. De har också sedan länge en tradition av att hämta in nationell och internationell forskning och tillgängliggöra för kommuner och andra aktörer, de har kontakter och nätverk som kan användas även i arbetet mot våldsbejakande extremism och inte minst kommer de ha en nära koppling till den nationella samordnaren för brottsförebyggande frågor.

Den nationella samordnarens arbetsuppgifter

I betänkandet räknar den nationella samordnaren upp vilka uppgifter som bör ligga på den framtida samordnaren. Stadsledningskontoret har inga åsikter om de områden som pekas ut för den nationella samordnaren att hantera.. När det gäller att stödja genom vägledning och råd anger den nationella samordnaren att konkreta frågor kan komma att måsta riktas mot länsstyrelserna. Stadsledningskontoret bedömer att samverkan med länsstyrelsen i dagens form är tillräcklig och utifrån stadens förutsättningar ser kontoret inget ytterligare behov av

regional samordning.. Under förutsättning att den framtida nationella samordningen utför föreslagna arbetsuppgifter, ser över lagstiftning och förutsättningar samt bygger en kunskapsbank kring operativ verksamhet ser stadsledningskontoret för stadens del inget behov av en regional nivå.

Anpassning av verksamhet och uppdrag för arbete mot våldsbejakande extremism

Det konstateras att stora delar av resonemanget i betänkandet bygger på nationella samordnarens tolkning av kommunallagen. Utifrån slutsatsen att det ligger ett allmänintresse för kommuner i att förebygga framför allt brott som direkt eller indirekt påverkar det stora flertalet, något som brott kopplat till våldsbejakande extremism anses göra, bedömer den nationella samordnaren att förebyggande av sådan brottslighet är inom ramen för den kommunala kompetensen och ligger i kommunens intresse, men ingen skyldighet för kommunen. Resonemanget fortsätter sedan kring kommunens och då särskilt socialtjänstens uppdrag i förhållande till brott och landar i att våldsbejakande extremism kan betraktas som ett asocialt beteende och därmed faller inom ramen för kommunens ansvar.

En utmaning i arbetet mot våldsbejakande extremism är att ingen nationell analys gjorts kring vilken lagstiftning som behövs för att arbetet, i alla delar och för alla aktörer, ska gå att genomföra ändamålsenligt. Stadsledningskontoret anser att frågan är komplex och att det är viktigt att den utreds vidare.